

REFORMAS GADS

Kopš 2000. gada 1. aprīļa vairāki Krāslavas poliklīnikas ārsti strādā par praktizējošiem primārajiem ārstiem. Kā tas bija paredzēts veselības aprūpes sistēmas reformā. Šo speciālistu skaitā ir arī Jelena Krasnikova un Natālija Ivanova, kuras turklāt ne tikai pārgāja uz jaunu pacientu apkalpošanas sistēmu, bet arī pirmās atstāja poliklīniku, uzsākot praksi citās telpās.

Aizvadītajā gadā viņas pirmām kārtām nopirka iekārtu un instrumentus, lai nodrošinātu savu praksi. Un tas ir dabiski. Vārds "sava" nozīmē tikai to, ka katram primārajam ārstam (tas attiecas arī uz minēto ārstu kolēģiem) ir atsevišķa prakse. Taču tā nav privātprakse. Primārais ārsts paliek tas pats valsts speciālists, kāds viņš bija agrāk. Tajā ziņā, ka viņš strādā atbilstoši līgumam ar slimokasi un uz valsts veselības aprūpes sistēmas programmas bāzes.

Risinot uzdevumus prakses nodrošināšanā, speciālisti centās papildināt savas zināšanas. Daktere Ivanova turpina mācīties ģimenes ārstu kursus. Daktere Krasnikova, kurai jau ir ģimenes ārsta sertifikāts, apmeklēja nodarbības biznesa kursus, uzskatot, ka tas viņai noderēs prakses vadīšanā.

Kādas pārmaiņas vēl ir notikušas pirmajā darba gadā jaunos apstākļos? Ilgāka kļuvusi darba diena. Tas notika it kā pats no sevis. Speciālisti sajuta, ka paaugstinās atbildība par viņu darba kvalitāti. Kā saka, vajag atbilst tam. Vienīgā brīvdiena ir svētdiena. Jo trīs stundas sestdienās ārstes Krasnikova un Ivanova pieņem pacientus. Tas, starp citu, ļauj "atbrīvot koridoru". Rinda ir rinda, kuram gan klientam tā patīk?

Slodze palielinājās vēl arī tāpēc, ka vairāk kļuvusi pierakstīto pacientu. Pāreja uz jauno apkalpošanas modeli, protams, nebija viegla kā ārstiem, tā viņu pacientiem. Jelena Krasnikova pastāstīja, ka viņa un ārste Ivanova darīja visu iespējamo, lai, neiesaistoties nekādās konfliktsituācijās, kas atgadījās reformas gaitā, pildītu savus pienākumus un ieskaidrotu pacientiem vienkāršu lietu: viņu garantijas joprojām saglabājas. Viss, kas katram pienācās agrāk, pienākas arī tagad.

Starp citu, par garantijām atsevišķa saruna. Kā zināms, ārstēšana nekļūst lētāka. Drīzāk gan otrādi. Pēdējā laikā sadārdzināšanās notika tāpēc, ka no aptieku tīkla pazuda daļa šaldzīdītiņu lētā zāļu sortimenta. Šķiet,

ka tāpēc mums jābūt uzmanīgākiem pret tiem pakalpojumiem, kurus pagaidām var saņemt bez maksas. Pie šī bezmaksas minimuma pieskaitāma, piemēram, ikgadēja profilaktiskā apskate, ieskaitot primārā ārsta apmeklējumu, fluorogrammu un analīžu nodošanu. Vienreizēja bezmaksas apskate paredzēta arī sievietēm pie ginekologa.

"Slimību profilakse izmaksā lētāk nekā ārstēšana," norāda Natālija Ivanova. "Savulaik bija ieviesta obligātā medicīniskā apskate KASMON. Patlaban katram klientam ir tiesības izlemt pašam: pārbaudīt savas veselības stāvokli vai nepārbaudīt. Taču mēs uzskatām par savu pienākumu pateikt cilvēkiem, ka viņiem tāda iespēja ir. Diemžēl to izmanto retais."

Ar lielāku atbildību pieaugušie izturas pret savu bērnu veselību. Protams, profilakses pasākumi tiek veikti skolās, bērnudārzos. Bet, lūk, vecākā gadagājuma cilvēki bieži vien ir jāpierunā, lai viņi aizietu un saņemtu bezmaksas poti pret difteriju, kas ir bīstama slimība. Primārie ārsti ar interesi sekoja priekšvēlēšanu kampaņai pilsētā. Bija partijas, kuras, ejot uz vēlēšanām, savās program-

mās, kur ir runa par veselības aprūpes attīstības veicināšanu, iekļāva palīdzības sniegšanu primārajiem ārstiem. Neatkarīgi no tā, kāda būs šī palīdzība, ārsti, protams, ir ieinteresēti sadarboties. Viņi uzskata, ka ar pašvaldības palīdzību varētu izstrādāt pasākumus, lai uzlabotu invalīdu, maznodrošināto iedzīvotāju medicīnisko apkalpošanu.

Galvenā partnere primāro ārstu darbā ir Krāslavas rajona centrālā slimnīca. Primārie ārsti izmanto slimnīcas speciālistu pakalpojumus, nosūta savus pacientus uz izmeklēšanu un ārstēšanu stacionārā. Taču tiek meklēti arī jauni partneri. Tā kā par šiem pakalpojumiem tiek maksāts no prakses budžeta, katrs primārais ārsts ir ieinteresēts, lai nepieciešamā palīdzība pacientam tiktu sniegta iespējami kvalitatīvāk.

Šī gada galvenais uzdevums ir darīt visu, lai līdz 31. decembrim katra prakse būtu sertificēta. Tas ir, personālam jāatbilst noteiktām prasībām, pilnībā jānokomplektē vajadzīgais diagnostikas līdzekļu klāsts. Šajā jautājumā praktizējošie ārsti cer uz Krāslavas rajona slimokases un pašvaldību sapratni.

V. DUBOVSKIS